

UDC 721

COMPONENTS OF THE ARCHITECTURAL PROCESS: INTERACTION OF SUBJECTS AND OBJECTS**СКЛАДОВІ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЦЕСУ: ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ ТА ОБ'ЄКТІВ****Ivanova L. / Іванова Л.С.***PhD, Associate Professor*

ORCID: 0000-0002-3993-9176

Us V./ Ус В.Ф.*PhD, Associate Professor*

ORCID: 0000-0001-7511-4

*Kyiv National University of Construction and Architecture,**Povitroflotskyi Avenue 31, 03307, Kyiv, Ukraine**Київський національний університет будівництва і архітектури,**просп. Повітрофлотський 31, 03307, м. Київ, Україна*

Abstract. Architectural activity plays a key role in shaping the modern appearance of cities and spaces where we live, work, and relax. The authors reveal the main aspects of architectural activity, as well as the role of subjects and objects of architecture in this process.

The essence of architectural activity as a complex process that includes the design, construction, management and maintenance of architectural objects and spaces is considered. Particular attention is paid to various areas of architectural activity, such as architectural design, construction, urban planning, landscape architecture and architectural ecology.

The relationship between subjects and objects of architecture is also analyzed. Subjects, such as architects, designers, engineers, developers, investors, and government agencies, play a crucial role in the creation and management of architectural objects. Architectural objects, in turn, influence the urban environment, social relations and cultural development.

In conclusion, the article emphasizes the importance of understanding the relationship between subjects and objects of architecture in order to create sustainable, functional and high-quality architectural spaces that meet the needs of modern society.

Keywords: architectural activity, subjects and objects of architecture, urban environment

Анотація. Архітектурна діяльність відіграє ключову роль у формуванні сучасного вигляду міст та просторів, в яких ми живемо, працюємо та відпочиваємо. Автори розкривають основні аспекти архітектурної діяльності, а також роль суб'єктів та об'єктів архітектури у цьому процесі.

Розглядається сутність архітектурної діяльності як комплексного процесу, що включає проектування, будівництво, управління та обслуговування архітектурних об'єктів і просторів. Особлива увага приділяється різним напрямкам архітектурної діяльності, таким як архітектурне проектування, будівництво, містобудування, ландшафтна архітектура та архітектурна екологія.

Також аналізується взаємозв'язок між суб'єктами та об'єктами архітектури. Суб'єкти, такі як архітектори, дизайнери, інженери, забудовники, інвестори та державні органи, відіграють вирішальну роль у створенні та управлінні архітектурними об'єктами. Об'єкти архітектури, у свою чергу, впливають на міське середовище, суспільні відносини та культурний розвиток.

На закінчення наголошується на важливості розуміння взаємозв'язку між суб'єктами та об'єктами архітектури для створення стійких, функціональних та якісних архітектурних просторів, які відповідають потребам сучасного суспільства.

Ключові слова: архітектурна діяльність, суб'єкти та об'єкти архітектури, міське середовище

Архітектурна діяльність - це широкий спектр діяльності, пов'язаний із створенням, проектуванням, будівництвом, реконструкцією та управлінням архітектурними об'єктами та просторами [1]. Вона охоплює різні аспекти архітектури, включаючи функціональні, естетичні, технічні, соціальні та екологічні аспекти. Основна мета архітектурної діяльності - створення унікальних, функціональних та зручних для використання архітектурних об'єктів, які відповідають потребам людей та їхньому оточенню.

Основні напрямки архітектурної діяльності включають:

- Архітектурне проектування об'ємних споруд: розробка концепцій, ескізів та проектів будівель, споруд та міського середовища з урахуванням функціональних, естетичних, технічних та екологічних аспектів.
- Будівництво та будівельна практика: реалізація проектів архітектури шляхом будівництва та зведення будівель та споруд.
- Архітектурна історія та теорія: вивчення та аналіз історії архітектури, архітектурних стилів, технологій та теорій, а також їх впливу на сучасну практику.
- Містобудування та архітектурне планування: планування та організація міського середовища, розробка урбаністичних проектів, покращення житлових та громадських просторів.
- Ландшафтна архітектура: проектування та оформлення природних та міських ландшафтів, створення парків, скверів, садів та інших відкритих просторів.
- Архітектурна екологія та стійке будівництво: розробка та застосування екологічно стійких технологій та методів проектування та будівництва з метою мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище.

Архітектурна діяльність тісно пов'язана з суб'єктами та об'єктами архітектури, оскільки вона є процесом створення, проектування, будівництва та управління архітектурними об'єктами та просторами [2].

Суб'єкти архітектурної діяльності - архітектори, інші особи, які беруть участь у підготовці і розробленні містобудівної документації, проектною документації для будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту будинків і споруд, благоустрою, ландшафтних та садово-паркових об'єктів, науково-дослідній і викладацькій роботі, замовники проектів та будівництва об'єктів архітектури, підрядники на виконання проектних і будівельних робіт, виробники будівельних матеріалів, виробів та конструкцій, власники і користувачі об'єктів архітектури, саморегулюючі організації у сфері архітектурної діяльності, а також органи влади, що реалізують свої повноваження у сфері містобудування.

Об'єкти архітектурної діяльності - будинки і споруди житлово-цивільного, комунального, промислового та іншого призначення, їх комплекси, об'єкти благоустрою, садово-паркової та ландшафтної архітектури, монументального і монументально-декоративного мистецтва, території (частини територій) адміністративно-територіальних одиниць і населених пунктів. Ці об'єкти можуть мати різні функціональні, естетичні та технічні характеристики в

залежності від їх призначення та контексту використання. Об'єкти архітектури визначають характер та напрямок архітектурної діяльності та впливають на довкілля та суспільство, формуючи міське середовище, створюючи комфортні та функціональні простори для проживання та роботи, а також впливаючи на соціальне та культурне життя спільноти.

Таким чином, взаємодія між суб'єктами та об'єктами архітектури є основою для успішної реалізації архітектурної діяльності та створення якісних архітектурних об'єктів та просторів.

Відносини між суб'єктами архітектури можуть регулюватися різними нормативно-правовими актами, стандартами та договорами. Ось кілька основних аспектів, які можуть впливати на регулювання цих відносин [3]:

- **Законодавство:** Державні закони та нормативні акти визначають правила та вимоги до архітектурної діяльності, включаючи ліцензування архітекторів, процедури отримання дозволів на будівництво, зонування землі тощо.
- **Професійні стандарти та кодекси:** Професійні організації архітекторів та інженерів можуть встановлювати стандарти етики та професійної поведінки, а також кодекси практики, що регулюють відносини між суб'єктами архітектурної діяльності.
- **Договірні відносини:** Взаємини між суб'єктами архітектурної діяльності часто визначаються договорами, як-от контракти на проектування, будівництво чи управління об'єктами архітектури. У цих договорах часто встановлюються права, обов'язки та відповідальність сторін.
- **Стандарти безпеки та якості:** В рамках архітектурної діяльності також можуть застосовуватися стандарти та нормативи щодо безпеки та якості будівельних матеріалів, конструкцій та процесів.
- **Регіональні та місцеві правила та нормативи:** Деякі аспекти архітектурної діяльності можуть регулюватися місцевими або регіональними законами та правилами, такими як вимоги до дизайну та архітектури у конкретному районі чи місті.

Ці та інші фактори взаємодіють, щоб забезпечити ефективне регулювання відносин між суб'єктами архітектурної діяльності та забезпечити якість та безпеку створених архітектурних об'єктів та просторів.

Підсумки та висновки.

Архітектурна діяльність являє собою комплексний процес, що охоплює не тільки проектування та будівництво, а й управління та обслуговування архітектурних об'єктів та просторів. Різні напрямки архітектурної діяльності, такі як архітектурне проектування, будівництво, містобудування та ландшафтна архітектура, відіграють важливу роль у формуванні міського середовища та суспільного простору.

Суб'єкти архітектурної діяльності, включаючи архітекторів, дизайнерів, інженерів, забудовників та державні органи, мають вирішальне значення для успішної реалізації проектів архітектури. Об'єкти архітектури, такі як будівлі, споруди, ландшафти та міські простори, мають значний вплив на міське середовище, соціальні відносини та культурний розвиток суспільства.

Розуміння взаємозв'язку між суб'єктами та об'єктами архітектури є ключовим фактором для створення стійких, функціональних та якісних архітектурних просторів, що відповідають потребам сучасного суспільства.

В цілому, стаття підкреслює важливість архітектурної діяльності та ролі суб'єктів та об'єктів архітектури у формуванні довкілля та якості життя людей.

Література:

1. Закон України «Про архітектурну діяльність», 687-XIV, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, ст.246

2. Товбич В.В. Деякі аспекти архітектурної діяльності. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К.: КНУБА, 2001. – Вип. 9. – С. 105–109

3. Іванова Л.С. Інформаційні технології моделювання життєвого циклу будівель та споруд. Science, engineering, and technologies: current issues and research: proceedings of International scientific and practical conference (Prague, March 12-13, 2021). Prague: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2021. P. 193-196.

sent: 20.02.2024

© Ivanova L.